

2
0
5
3

TÜRKİYE'NİN UZUN DÖNEMLİ
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ STRATEJİSİ VE
EYLEM PLANI BİLEŞENİ

2030 İklim Değişikliği Eylem Planı İstişare Toplantısı

Atık Sektörü

Mahmut Özgür Şakı

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KALKINMA PROGRAMI

İçerik

- Mevcut Durum
- Eylemler
- Fırsatlar, Engeller/Riskler

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

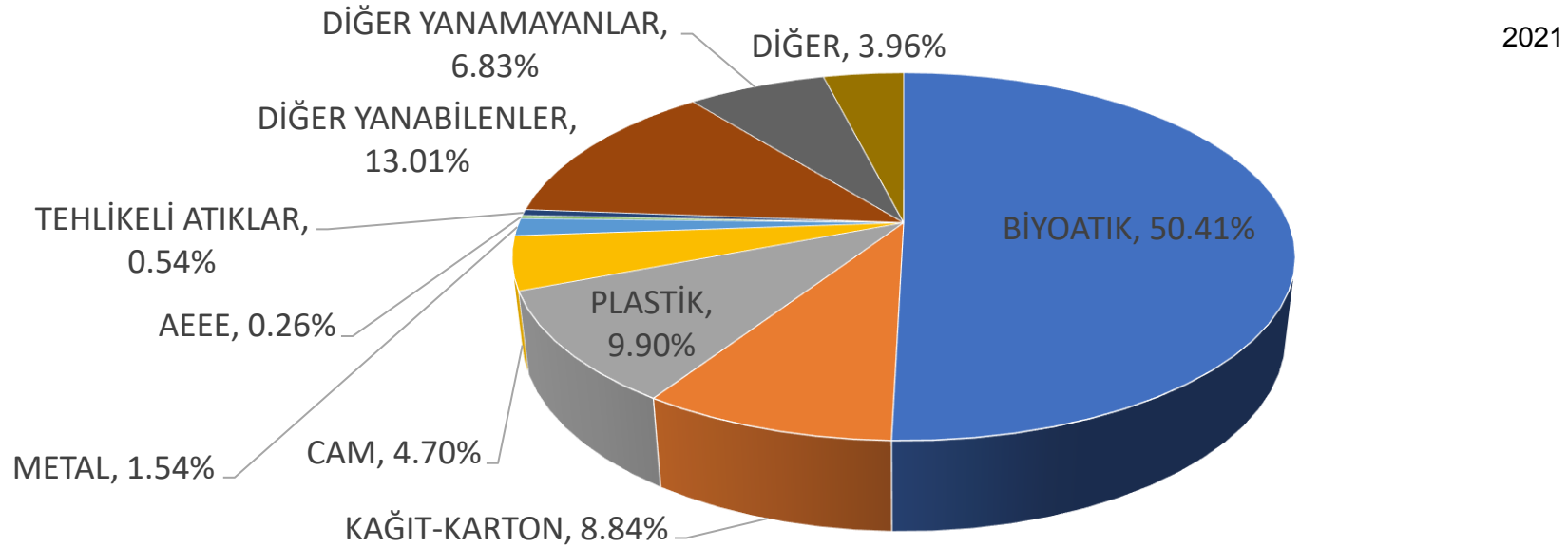

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KALKINMA PROGRAMI

Mevcut Durum

- 2020 yılında belediyeler tarafından toplanan atık miktarı 32,3 milyon ton (TÜİK).
- Kişi başı günlük 1,13 kg atığa karşılık gelmektedir ve aynı yıl için dünya ortalaması olan 0,74 kilogram/gün*kişi seviyesinin açıkça üstünde, 1,38 kilogram/gün*kişi olan AB-28 ortalamasının da altında kalmaktadır.

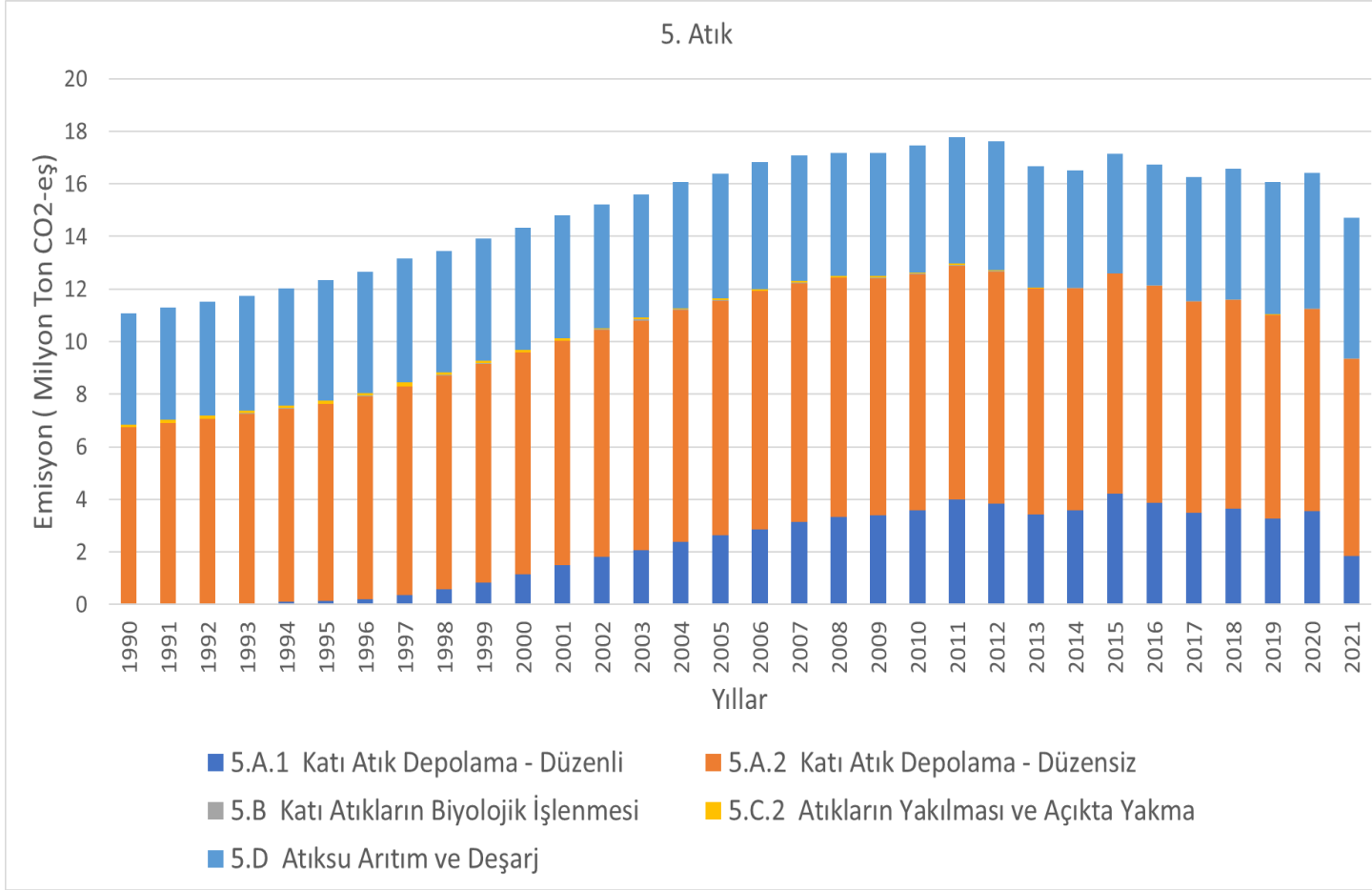

Mevcut Durum

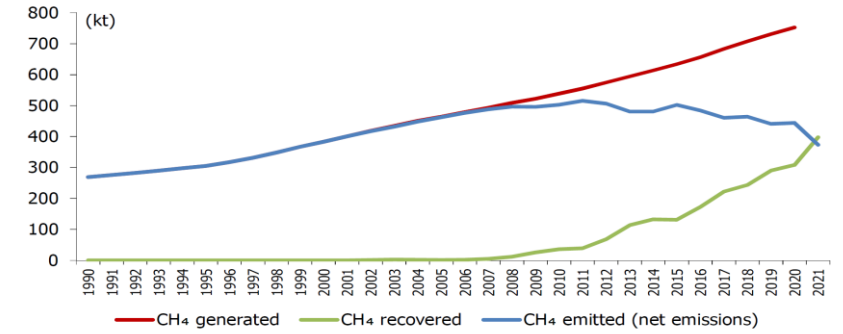
- Düzenli depolama sahası 1994: 2 adet, günümüz 93 adet düzenli depolama tesisi
- 2020 TÜİK: Düzenli depolama: % 69,4; belediye çöplük: %17; geri kazanım: % 13,2 (32,3 milyon ton)
- 2021 ÇŞİDB: Düzenli depolama: % 59,6; belediye çöplük: % 13,2 ; geri kazanım: %27,2 (38,1 milyon ton)
- 2021 yılı YEKDEM verilerine göre 55 ilde bulunan 85 enerji üretim tesisinde (depo gazı + biyogaz) lisansa derç edilen yıllık üretim miktarı toplam 4.124.452 MWs'tir. Bu tesisler toplam 378 MWeşd.
2021 kurulu güç seviyesine ulaşmışlardır.
- Kanalizasyon şebekesi ile toplanan 5 milyar m³ atıksuyun %49,2'si akarsuya, %38,5'i denize, %3,1'i baraja, %1,3'ü göl-gölete, %0,4'ü araziye ve %7,5'i diğer alıcı ortamlara deşarj edildi. (TÜİK 2020)
- Kanalizasyon şebekesinden deşarj edilen 5 milyar m³ atıksuyun 4,4 milyar m³'ü atıksu arıtma tesislerinde arıtıldı. Arıtılan atıksuyun %50,7'sine gelişmiş, %27,1'ine biyolojik, %21,9'una fiziksel ve %0,3'üne doğal arıtma uygulandı.

Mevcut Durum

- 2021 Yılı Toplam Atık Sektörü Emisyonu: 14,7 Mt CO₂ eş. (Tüm sektörlerin % 2,6)
- Katı Atık Depolama % 63,5; Atıksu Arıtma ve Deşarj %36,3; Katı Atıkların Biyolojik İşlenmesi % 0,17; Açıkta Yakma % 0,05
- Metan: % 83,9, Nitröz Oksit: 16,1 %
- Düzenli Depolama: Metan - 74 kton
- DD: Metan Geri kazanım - 396 kton
- Düzensiz Depolama: Metan - 300 kton

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

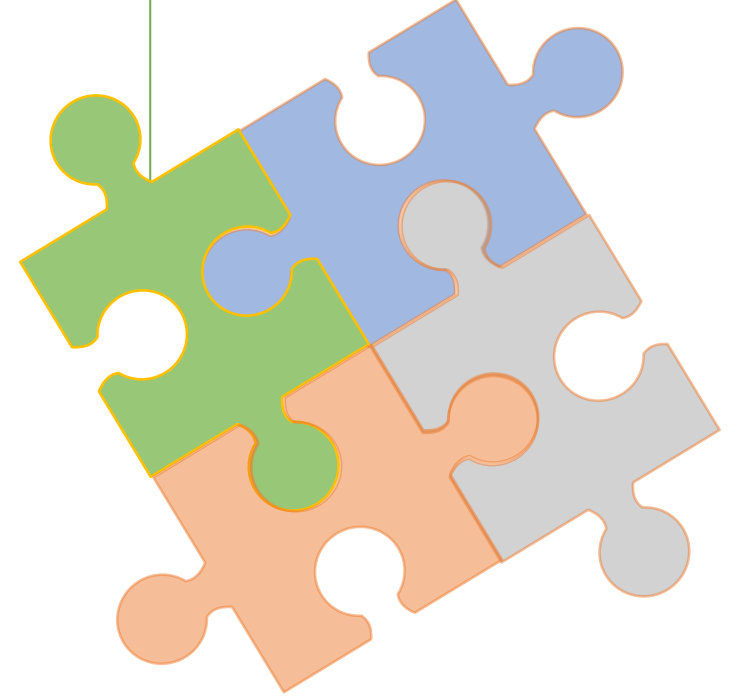
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KALKINMA PROGRAMI

Fırsatlar ve Engeller/Riskler

Fırsatlar

- Türkiye’de AB ve gelişmiş ülkelerle uyumlu bir atık mevzuatının ve planlamasının bulunması
- Geri dönüştürülebilir malzemeler için ikincil hammadde pazarının bulunması
- Atık Yönetimi’nde çoklu gelir elde etme
- Yeni yeşil iş potansiyeli
- Sıfır atık projesinin üst düzeyde benimsenmesi

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KALKINMA PROGRAMI

Fırsatlar ve Engeller/Riskler

Riskler

- Atık yönetiminde ekonomik araçların ve finansmanın yetersizliği
- Atık mevzuatının, stratejilerin ve planların uygulaması, kayda alınması ve izlenmesindeki aksamalar
- Yakıt fiyatlarındaki artış

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KALKINMA PROGRAMI

Teşekkürler...

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KALKINMA PROGRAMI

